

ምልባዕ ናይ ኮሮና ቫይረስ (ኮቪድ-19) ከመይ ጌርካ ከም ዝዕገት

ነብስኹምን ካልኣትን ሓልዉ

እቲ ንኩሉ ሰብ ዝወሃብ መምርሒ ብኮሮና ቫይረስ (ኮቪድ-19) ናይ ምትሓዝን ናብ ካልኣት ምትሕልላፍን ሓዲጋ ምቕናስ እዩ። ነዞም ስጉምታት እዚኦም ብምትግባር፣ ንነብስኹምን ንቤተሰብኩምን ነቲ ማሕበረሰብ ኣብ ምሕላው ክትሕግዙ ኢኹም።

ኮቪድ-19 ክህልወኩም፣ ምልክት ግን ክይህልወኩም ይከኣል እዩ። ፍኹስ ዝበለ ምልክታት እንተልዩኩም ወይውን ጨሪሹ ዋላኣደ ምልክት እንተዘይብልኩም ኮቪድ-19 ንካልኣት ከተመሓላልፉ ትኽእሉ ኢኹም።

እቲ ቀንዲ ኮቪድ-19 ዝመሓላለፈሉ መገዲ ምስ ዝተለኸፈ ሰብ ናይ ክልበሉ ርክብ ምግባር እዩ። ሓዲ ብኮቪድ-19 ዝተታሓዘ ሰብ ከተንፍስ፣ ክዛረብ፣ ክስዕል እንከሎ ወይ ሕንጥሾ ክብል እንከሎ፣ ኮቪድ-19 ዘስዕብ ቫይረስ ዝሸከሙ ኣዝዮም ንኡስ ኣካላት (ጥቂታን ሃፋን) ይሰድድ። እዞም ናእሽቱ ኣካላት እዚኦም ብመገዲ ምስትንፋስ ብኻልእ ሰብ ይውሰዱ።

ዝተለኸፉ ሰባት ኣብ ጥቕኦም ክስዕሉ ወይ ሕንጥሾ ክብሉ ኣንከለዉ ወይ ክትንክፉዎ እንከለዉ ጸፍሖታትን ንብረታትን ብኮቪድ-19 ክብከሉ ይኽእሉ እዮም።

ኮቪድ-19 እንተልዩኩም፣ ነቲ ቫይረስ ናብ ጽፍሖታት፣ ናይ ገዛ ኣቕሑት፣ ኮፍ መበሊ ሰደቓን ወይ ናይ ማዕጾ መትሓዝን ተመሓላልፍሉ ሓፍታኡ እዩ። እቲ ብድሕሪኡ ነዚ ጸፍሒ እዚ ዝትንክፍ ሰብ ክልከፍ ይኽእል እዩ።

ዋላውን ካብ ካልኣት ሰባት ክትፍሕቁ እንተፈተንኩም፣ ምስቲ ቫይረስ ናይ ምትንኻፍ ሓዲጋ ከተወግዱዎ ውሕስነት የብኡኩምን። ኩሉ ግዜ ንኩሎም ነቶም ኣብዚ መምርሒ እዚ ዝርከቡ ስጉምታት እንተስዓብኩም፣ ዋላ ደሓን እንዳተሰማዐኩም፣ ናይ ኮቪድ-19 ምልባዕ ከተወግዱ ትኽእሉ ኢኹም። [ምሓዲ ብዓይኒ ሕክምና ንሓዲጋ ዝተቐለበ](#) ሰብ ትነብሩ እንተሊኹም፣ እዚ ጉዳይ እዚ ብፍሉይ ኣገዳሲ እዩ።

ርሕቀትኩም ሓልዉ

ካልኣት ዝርከቡሉ ቦታታት ቅድሚ ምብጻሕኩም ወይ ምሳኹም ምስ ዘይነብሩ ሰባት ምርኻብኩም፣ ኮቪድ-19 ናይ ምሓዝ ወይ ናብ ካልእ ሰብ ምምሕልላፍ ሓዲጋ ኣብ ግምት ከተእትዉ ይግባእ። ካብ ሓዲጋ ነጻ ዝኾነ ኩነታት ስለዘየሉ፣ ናይ ኮቪድ-19 ምልባዕ ንምቕናስን ድሕነት ናይ ስድራቤትኩምን ኣዕሩቕቱኹምን ንምውሓስን፣ ነዞም ዝስዕቡ ክትገብሩ ይግባእ።

- ምሳኹም ካብ ዘይበሩን ኣብቲ ናትኩም ናይ ደገፍ መርበብ ዘየለዉን፣ እንተወሓደ ናይ ክልተ ሜትሮ ርሕቀት ሓልዉ።
- ቁጽሪ ናይቶም ትረኽቡዎም ሰባትን ትራኽቡ ግዜን ኣውሕዱ

- ማሕበራዊ ርሕቀት ምሕላው ከቢድ ኣብ ዝኾነሉ ግዜ ብዙሕ ሰብ ኣብ ዝርከበሉ ከባቢታት ተሕልፉዎ ግዜ ኣውሕዱዎ
- ምሳኹም ምስ ዘይነበርሩ ሰባት ብቐጥታን ገጽ ንገጽ ምርኻብን ኣወግዱ
- ካብ ናብ ዝሃኹም ዝበጽሕ ንኣብነት ንጽሬት ወይ ዘወርይ ናይ ኣገዳሲ ስራሕ ሰራሕተኛ እንተወሓደ ክልተ ሜትሮ ርሓቑ

ስድራቤትን ኣዕሩኽን ትረኽቡ እንተሊኹም፣ ዋላውን ደሓን እንተሊኹም ክትጥንቀቑ ይግበኣኩም። ፍኹስ ዝበለ ምልክታት እንተልዩኩም ወይውን ጨሪሹ ዋላዳ ምልክት እንተዘይበልኩም ኮቪድ-19 ንካልኣት ከተመሓላልፉ ትኽእሉ ኢኹም።

ገሊኡም ሰባት ብኮቪድ-19 ንክሓሙ ካብ ካልኣት ንላዕሊ ንሓዲጋ ዝተቐለሉ ምዃኖም ዘክሩ፣ ዝኾነ ርክብ ድማ ንዓኣቶም ዓቢ ሓዲጋ እዩ። ንኣብነት [ብዓይኒ ሕክምና ንሓዲጋ ዝተቐለሉ](#) ሰባት ወይ እቶም ክታበት ዘይወሰዱ

[ብዛዕባ ምስ ስድራቤትን ኣዕሩኽን ምርኻብ](#) ዝምልከት ተወሳኺ መምርሒ ኣለዎ።

ስለምንታይ እዩ ናይ ድሕነት ርሕቀት ምሕላው ኣገዳሲ ዝኾነ

ኮቪድ-19 ብቐንዱ ኣብ መንጎ እቶም ናይ ቀረባ ርክብ ዘለዎም ሰባት እዩ ዝስፍሕፋሕ (ኣብ ውሽጢ 2 ሜትሮ)። ዝነወሐ ግዜ ዝጸንሕ ናይ ቀረባ ርክብ ናይ ሓዲጋ ዕድል ይውስኽ እዩ። ኮቪድ-19 ግን ዋላ ሓጺር ግዜ ኣብ ዝወስድ ርክብ ይመሓላለፍ እዩ

ካብ ካልኣት ሰባት ርሕቀት ዝያዳ ብምሕላው፣ ንዝወሓደ ግዜ ድማ ምስ ኣቶም ብምርኻብ፣ ብኮቪድ-19 ንክተሓዙ ናብ ካልኣት ንክተተላልፉ ዘሎ ዕድል ይንኪ እዩ። ናይ ቀረባ ርክብ፣ እንተላይ ምትሕቐቓ፣ ኮቪድ-19 ናይ ምስፍሕፋሕ ሓዲጋ ይውስኽ እዩ።

መሰራታዊ ናይ ጽሬት ልምድ ዘክሩ

ኣብይ ኣለኹም ወይ እንታይ ትገብሩ ኣለኹም ብዘየገድስ፣ መሰራታዊ ናይ ጽሬት ልምዲ ምትብግባር ንዓኹም ንካልኣትን ካብ ኮቪድ-19 ኣብ ምሕላው ይሕግዝ እዩ። እዚኣቶም ድማ፡

- ኣእዳውኩም ምሕጸብ
- ከባቢኹም ምጽራይ
- ክትስዕሉ እንከለኹምን ሕንጥሾ ክትብሉ እንከለኹምን ኣፍንጫኹምን ኣፍኩምን ምሽፋን

ኣእዳውኩም ምሕጸብ

ኣእዳውኩም ብሳምናን ብማይን ተሓጸቡ ወይ ድማ ንሙሉእ መዓልቲ ሳኒታይዘር ብቐጸሊ ተጠቐሙ። ድሕሪ ምስዓል፣ ሕንጥሾ ምባል፣ ኣፍንጫኹም ምጽራይ ከምኡውን መግቢ ቅድሚ ምብላዕን ምሓዝን ኣእዳውኩም ተሓጸቡ። ካልኣት ሰባት ዝተንከፍዎም ከም መትሓዚ፣ መደገፊ ኢድ፣ ናይ መብራህቲ መወልዒ ከምኡውን ክሸነን ባቕን ዝኣመሰሉ ናይ ሓባር ቦታታት ድሕሪ ምትንካፍኩም ኣእዳውኩም ተሓጸቡ። ካብ ዝሃ ክትወጹ ናይ ግድን እንተኾይኑ፣ ምልስ ምስ በልኩም ኣእዳውኩም ተሓጸቡ።

ከከአል እንከሎ፣ አዕንትኹም፣ አፍንጫኹምን አፍኩምን ካብ ምትንካፍ ተቐጠቡ። ገጽኩም ከትትንክፉ እንተደኣ ደሊኹም (ንኣብነት መሸፈኒ ገጽ ከትገብሩን ከተልግሱን) ቅድሚኡን ድሕሪኡን ኣእዳውኩም ተሓጸቡ ወይ ሳኒታይዘር ተጠቀሙ።

ስለምንታይ እዩ ኢድ ምሕጻብ ኣገዳሲ ዝኸውን

ኣእዳው ብዙሕ ጸፍሕታት ይትንክፉ፤ ስለዝኾነ ድማ ብቫይረስ ክልከፉ ይኽእሉ እዮም። ሓንሳብ ምስ ተለኸፉ፣ ኣእዳው ነቲ ቫይረስ ናብ ኣዕንትኹም፣ አፍንጫኹምን አፍኩምን ከመሓላልፉ ይኽእሉ እዮም። ካብኡ እቲ ቫይረስ ኣብ ሰውነትኩም ክኣቱን መልከፍቲ ከስዕብን ይኽእል እዩ።

ብኮቪድ-19 እንደኣ ተለኺፍኩም፣ ነቲ ቫይረስ ብአፍንጫኹም ብአፍኩምን (ክትስዕሉ ወይ ክትዛረቡ እንከለኹም) ናብ ኣእዳውኩም ከተመሓላልፍዎን ነቶም ጸፍሕታት ክትለኽፉዎም ትኽእሉ ኢኹም።

ኣእዳውኩም ምሕጻብን ሳኒታይዘር ምግባርን ቫይረስን ካልእ ጀርምታትን ይልግሳ፤ ብኸምዚ ድማ ገጽኩም ብምትንካፍ ክትልከፉ ዘሎ ዕድል ጸቢብ እዩ። ማይን ሳምናን ምጥቀም ኣእዳው ንምጽራይ እቲ ዝሓሸ ኣገባብ እዩ፤ ብፍላይ ድማ ርኡይ ርስሓት እንተለዩዎም። ንዚ ኢድ ሳኒታይዘር ዝጥቀም ሳምናን ማይን እንተ ዘይተረኺቡ እዩ።

ከባቢኹም ምጽራይ

ኩሉ ግዜ ጸፍሕታት ኣጽርዩ። ከም መትሓዚ፣ ናይ መብራህቲ መወልዒ ወይ ናይ ስራሕ ጸፍሕታትን ናይ ኤሌክትሮኒክ መሳርሒታትን ዝኣመሰሉ ብቫይረስ ክትንክፉ ጸፍሕታት ፍሉይ ኣተኩሮ ሃቡ።

ተሪር ጸፍሒ፣ ባይታ፣ መንበር፣ መትሓዝ ማዕጸ፣ መናብር፣ መትሓዝ ማዕጸታት ናይ ጽሬት ኣቕሑትን ንምጽራይ ዝስንዶ ጨርቂ፣ ዝተሸለፈ ወረቐት ወይ ዝስንዶ ርእሲ መወልወሊ ተጠቐሙ። ዝኾነ ዝተጠቀምኩምሉ ጨርቂ፣ ዝተሸለፈ ወረቐት ወይ ርእሲ መወልወሊ ምስቲ ናይ ኩሉ ግዜ ንሓፍ ክድርበ ይኽእል እዩ።

ዝኹም ንምጽራይ እቲ ኣብ ዘተጥቀሙሉ ናይ ጽሬት ፈሳሲ ክትጥቀሙ ይከኣል እዩ። [ብዛዕባ ጽሬትን ኣብ ኣፍዲት ዝኹም ዝርከብ ንሓፍ ንምውጋድ](#) ሓበሬታ ኣሎ።

ከባቢኹም ምጽራይ ኣድላዪ ዝኸውን ንምንታይ እዩ

ኮቪድ-19 ብመገዲ ናእሽቱ ነጠብታ፣ ሃፋን ቀጥታዊ ርክብን ይስፍሕፋሕ። ዝተለኸፉ ሰባት ኣብ ጥቕኡም ክስዕሉ ወይ ሕንጥሾ ክብሉ እንከለዉ ወይ ክትንክፉዎ እንከለዉ፣ ጸፍሕታትን ንብረታትን ብኮቪድ-19 ክብከሉ ይኽእሉ እዮም።

ጸፍሒ ተንኪፎም ብድሕሪኡ ዓይኖም፣ አፍንጫኦምን አፎምን እንተደኣ ተንኪፎም፣ ኣብ ጸፍሒ ዝርከብ ቫይረስ ካልእ ሰብ ክለከፍ ይኽእል እዩ። ጸፍሕታት ምጽራይ ንመጠን መልከፍቲ ይቕንስ፣ ብኡኡ ኣቢሉ ድማ ዝርገሐ ናይ ቫይረስ ይቕንስ።

ጽሬት እንደኣ ኣዘውቲርኩም፣ ንስኹም ወይን ካልኣት ሰባት ከይተለኸፍኩም እንከለኹም ካብቶም ዝተለኸፉ ጸፍሕታት ቫይረስ ናይ ምውጋድ ዕድላት ክብ ይብሉ። ምዝርጋሕ እድላት ከተወግዱ ዓቢ ዕድል ኣሎ

ክትስዕሉ እንከለኹም ሕንጥሾ ክትብሉ እንከለኹም ኣፍጫኹምን ኣፍኩምን ሸፍኑ

ክትስዕሉ እንከለኹምን ሕንጥሾ ክትብሉ እንከለኹም ተጠቂምካ ብዝሰንዶ መንዲል ወረቐት ኣፍኩምን ኣፍንጫኹምን ሸፍኑ።

መንዲል ወረቐት እንተዘይብልኩም፣ ኣብ ኢድኩም ዘይኮነ ኣብ ብርኪ ኢድኩም ሰዓሉ ወይ ሕንጥሾ በሉ።

ነቲ መንዲል ወረቐት ኣብ ጎሓፍ ሰንዲኹም ብቐጽበት ኣእዳውኩም ተሓጸቡ።

ክትስዕሉ እንከለኹምን ሕንጥሾ ክትብሉ እንከለኹም ስለምንታይ ኢኹም ኣፍጫኹምን ኣፍኩምን ትሸፍኑ

ምስዓልን ሕንጥሾ ምባልን ካብ ሓደ ሰብ ዝኸዱ ናይ ነጠብታትን ሃፋን ብሓሒን ዝጎዓዝዎ ርሕቀትን፣ ኣብ ኣየር ዝጸንሑሉ ግዜን ይውሰኹ።

ዝተለኸፈ ሰብ ከይተሸፈነ ክስዕል ወይ ሕንጥሾ ክብል እንከሎ፣ ኣብ ብርኪ ዝርከቡ ሰባት ናይ ምልካፍ ዕድላት ክብ ይብሉ።

ኣፍኩምን ኣፍንጫኹምን ብምሸፋን፣ ዝርገሐ ናይቶም ባሕር ዝሸከሙ ነጠብታትን ሃፋን ትቐንሱ።

ኣብ ዝኹም ናይ ኮቪድ ሓዲጋ ንምቕናስ፣ ኣብ [ክብ ጀርም ምክልኻል](#) ተወሳኺ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም።

ናይ ገጽ መሸፈኒ ተጠቐሙ

ገለ ብሕጊ [ናይ ገጽ መሸፈኒ ክትጥቁ ትግደዱሎም ቦታታት](#) ኣለዉ።

ብተወሳኺ ሓደ ሰብ ማእከላዊ ምርሕሓቕ ምሕላው ከቢድ ኣብ ዝኾነሉ ዕጹው ቦታታትን ምስ ካልኣት ብልምዲ ዘይጥቀሱሎም ሰባት ብቐረባ ክትራኽቡ ትኽእሉሉ ኩነታትን ናይ ገጽ መሸፈኒ ክትገብሩ ይግባእኩም።

ኣብ ገለ ኩነታትን ገለ ናይ ገጽ መሸፈኒ ምግባር ከይከላል ይኽእል ወይ ንገሊኡም [ሕድገት](#) ዝተገበረሎም ሰባት ናይ ገጽ መሸፈኒ ምግባር ዘይከላል ክኸውን ይኽእል እዩ፣ ብኽብረትኩም ከምዚ ዓይነት ኩነታት ኣብዘጋጥሙ ኣስተውዕሉን ኣኽብሩን።

ስለምንታይ እዩ ናይ ገጽ መሸፈኒ ምግባር ኣድላዩ ዝኸውን

ኮቪድ-19 ብመገዲ እቲ ዝተለኸፈ ሰብ ከተንፍስ፣ ክዛረብ፣ ክስዕል ወይ ሕንጥሾ ክብል እንላሎ ዝሰዶም ነጠብታታትን ሃፋን ብኣየር ኣቢሉ ይመሓላለፍ።

እቲ ዝሓሸ ኮይኑ ዝተረኸበ ሳይንሳዊ መርትዖ፣ እብ ግብሪ እንተደኣውዒሉ፣ ናይ ገጽ መሸፈኒ ምግባር ንዝርገሐ ናይ ኮቪድ-19 ነጠብታታት ይዓግት፣ እዚ ድማ ንካልኣት ይሕሉ። ናይ ገጽ

መሸፈኒ ዋላ ናይቶም ናይ ሕማም ምልክት ኣብ ዘይብሎም ሰባት ከተንፍሱ እንከለዉ ዝሰደድ መጠን ናይቲ ናይ ቫይረስ ብምንካይ ምስፍሕፋሕ ይቐንስ።

ናይ ገጽ መሸፈኒ ዝግበረሉ ምኽንያት ንካልኣት ሰባት ካብ ኮቪድ-19 መከላኸሊ ክኸውን ደኣምበር ነቲ ዝተኸደኖ ሰብ ኣይኮነንን፤ ማሕበራዊ ርሕቀት ናይ ምሕላውን ኣእዳው ናይ ምሕጻብን መተካእታ ድማ ኣይኮነን።

ሓድሽ ኣየር ከም ዝኣቱ ግበሩ (ርውሓት)

መእተዊ ኣየር፣ ማዕጾታትን መሳኹትን ብምኽፋት ንዝኸኸም ብዙሕ ሓድሽ ኣየር ከምዝኣቱ ግበሩ፤ ወላ ቁሩብን ንኣጺር ግዜን። ኣየር ንደገ ዘውጽእ መርወሓ እንተሊዩኩም (ንኣብነት ኣብ ባኞን ኣብ ክሽነን)፣ ክጥቀሙሉ ዝጸነሐ ሰብ ድሕሪ ምውዳኡ ነቲ ማዕጾ ዓጺኹም ካብቲ ካልእ ግዜ ንዝነወሐ ግዜ ኣስርሕዎ።

ኣብ ውሽጢ ስድራቤት ዝተወሸበ ሰብ እንተሊዩ፣ ነቲ ቫይረስ ኣብ ክፍላት ናይቲ ናይ ስድራቤት ዝኸበረ ዘለዎ ዕድል ንምቕናስ ነቲ ናይ ናቱ ክፍሊ ማዕጾ ዓጺኹም መካከላዊ ክፍትኩም ግደፍዎ። ኣብ ዝኸኸም ናይ ጽሬት ወይ ካልእ ስራሕ ክሰርሕ ኢሉ ዝመጸ ሰብ ምስ ካልእ ነቶም መሳኹቲ ጋህ ኣቢልኩም ክፈቱዎም ንኣጺር ግዜ ግደፉዎ።

ናይ ጫውጫውታ፣ ናይ ጸጥታ ወይ ናይ መሞቕ ዝወጸ ኣብ ሕጻናት ስክፍታ እንተሊዩኩም፣ ነቶም መሳኹቲ ንዝሓጸረ ግዜ እንተ ከፊትኩም፣ እዚ ነቲ ናይ ቫይረስ ዝርገሐ ኣብ ምቕናስ ይሕግዝ እዩ። ምወቕ ከዳን ምኽዳን ወይ ተደራቢ ከዳን ምግባር ሙቕት ክህበኩም ይኸእል እዩ። ዛሕሊ ኣብ ዘእቱ ጥቓ መስኮት ወይ ማዕጾ ኮፍ ምእንቲ ካይቲ ብሉ፣ ንኣቀማምጣ ዝኸኸም ክትቅይሩ ትኸእሉ ኢኹም።

ስለምንታይ እዩ ሓድሽ ኣየር ከምዝኣቱ ምግባር ኣገዳሲ ዝኸውን

ሓዲ ብኮቪድ-19 ዝተለኸፈ ሰብ ብጣዕል፣ ክዛረብ ወይ ከተንፍስ እንከሎ፣ ካልእ ከተንፍሱ እንከለሎ ክወስዶም ዝኸእል ነጠብታታትን ገጽን ይሰድድ። እቶም ግዝፍ ዝበሉ ነጠብታታት ቀልጢፎም ኣብ ባይታ ክወድቁ እንከለዉ፣ ኮቪድ-19 ዘስዕቡ ቫይረስ ዝተሸከሙ ናእሽቱ ነጠብታታትን ሃፋን ኣብ ውሽጢ ዕጹው ቦታ፣ ከፍላይ ድማ ርውሓት እንተዘየሊዩ ንገለ ግዜ ኣብ ኣየር ተንጠልጢሎም ክጸንሑ ይኸእሉ እዮ።

ርውሓት ነቲ ብዙሓት ሰባት ዘተንፈስዎ ኣየር ካብ ግዳም ብዝኣቱ ሓድሽ ኣየር ናይ ምትካእ መስርሕ እዩ። ሓዲ ከባቢ ዝያዳ ርውሓት እንተሊዩዎ፣ ሓድሽ ኣየር ናይ ምስትንፋስ ዝያዳ ዕድል ኣሎ፣ ከምኡ ድማ ክለኸፉ ዝኸእሉ ናእሽቱ ኣካላት ናይ ምስትንፋስ ዝተሓተ ዕድል ኣሎ።

ናይ ሕማም ምልክታት እንተሊዩሙኹም ተመርመሩ

ምርመራ ብኸመይ ይርከብ

እቶም ቀንዲ ኣገደስቲ ምልክታት ናይ ኮቪድ-19 እዞም ዝስዕቡ እዮም፡

- ሓድሽን ዘየቋርጽን ሰዓል

- ልዑል ረስኒ
- ልሙድ ናይ ምስትምቓርን ምሽታትን (አኖስሚያ) ሕዋስኩም ምጥፋእ ወይ ምቕናስ ገለ ካብዚአም ምልክታት እንተሊዮምኩም ኣብዚ ብምጥዋቕ ነጻ ናይ ኤን ኤች ኤስ ምርመራ ግብሩ ወይ ከኣ ናብ ኤን ኤች ኤስ 119 ደዊልኩም ንነጻ ናይ ኮቪድ-19 ምርመራ ቆጸራ ሓዙ። ዋላውን ጸረ ኮቪድ-19 ክታበት ወሲድኩም እንተኾንኩም ወይውን ቅድሚ ሕጂ ኮቪድ-19 እንተ ኔርኩም ምርመራ ክትገብሩ ስጉምታት ክትወስዱ ኣለኩም።

ስለምንታይ እዩ ምርመራ ምግባር ኣድላዩ ዝኸውን

ኣብ ገዛ ምእንቲ ክትኮኑ፣ ክትውሸቡን ካልኣት ሰባት ክይትለኽፉን፣ ኮቪድ-19 ኣለኩም ዶ ዮብልኩምን ምፍላጥ ኣድላዩ እዩ።

ኣወንታዊ ናይ መርመራ ውጽኢት ማለት ኣቐዲምኩም ዝለኸፍኩም ሰብ (ኣብ ቀረባ ግዜ ዝረኽብኩምም ሰባት) ብናይ ክትትል መስርሕ ክርከቡ ይኸእሉ ማለት እዩ (ተ ራኺብኩም ዝነበርኩም ሰባት ምርካብ) ከምኡውን ክውሸብ ከምዚ ክንገሩ ይኸእሉ ማለት እዩ። ናይ ኮቪድ-19 ዝርገሐ ንምዕጋት እዚ ተግባር እዚ ኣድላዩ እዩ።

ብድሕሪ ናይ ኮቪድ-19 መልክፍቲ፣ ናይ ሰውነት ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ወይ ናይ ክታበት ክንደየናይ ግዜ ከም ዝጸንሕ ኣይንፈልጥን ኢና፣ ስለዚ ዝኾነ ናይ ብሓማም ምልክታት ዘርኣዩ ሰብ ክምርመር ኣለዎ።

ናይ ኮቪድ-19 ምልክታት እንተርኣኹም ወይ ድማ ተመርሚርኩም ናይ ኮቪድ-19 ውጺትኩም ኣወንታዊ እንተደኣ ኹይኑ ክትውሸቡ ይግባእ

ኣብዞም ዝስዕቡ ኩነታት ብቐጥታ ተወሳኺ፡

- ናይ ኮቪድ-19 ናይ ሕማም ምልክታት እንተርኣኹም - ክሳብ ተመርሚርኩም ውጽኢት ዝመጸኩም ኣብ ገዛኹም ብወሽቡ።
- ናይ ኮቪድ-19 መርመራኹም ውጽኢት ኣወንታዊ እንተኹይኑ

ናይ ምውሻብ ግዜኹም ኣብቲ ናይ ሕማም ምልክት ዝጀመረሉ (ወይድማ ናይ ሕማም ምልክት እንተዘየሊዩኩም ኣብቲ መርመራ ዝተኻየደሉ) መዓልቲ ይጀምር፣ ብድሕሪኡ ንዘለዉ 10 መዓልታት ከኣ ይቐጽል።

ምውሻብ ማለት ሙሉእ ግዜ ኣብ ገዛ ኮፍ ቦሉ ከምኡውን ምስ ካልኣት ሰባት ኣይትራኽቡ ማለት እዩ፣ ብዘይካ ኣብ ፍሉይ ኩነታት፣ ንኣብነት ሕክምና ንምድላይ። ። ካልኣት ሰባት ኣስቤዛ ክገብሩልኩም ክትሓቱ የድልየኩም ይኸውን፣ ከምኡውን ንሓደጋ ዝተቐለፀ ሰባት ድጋፍ ትህቡ እንተደኣኒርኩም፣ መተካእታ ክትገብሩሉ ይግባኩም ይኸውን። ናብ ገዛኹም ወይ ናብ ጀርዲንኩምን ኣጋይሽ ኣይትዓድሙ።

ነቶም ናይ ሕማም ምልክታት ዘለዎም ወይ ተመርሚርኦም ኮቪድ-19 ዝተረኽቦም ሰባትን ከምኡውን ብዓይኒኡ ሕክምና ንሓደጋ ዝተቐለፀ ወይ ልዕሊ 70 ምስዝኾኑ ሰት ዝነበሩ ተወሳኺ መምርሒታ ኣለዎ።

ስለምንታይ እይ ምውሻብ አገዳሲ ዝኸውን

ንክትውሽቡ እንተደኣ ተኣዚዝኩም፣ ነቲ ቫይረስ ናብ ካልኣት ከተመሓላልፍዎ ልዑል ሰግኣት ስለዘሎ እዩ፣ እዚ ድማ ዋላ ደሓን እንተለኹምን ናይ ሕማም ምልክታት እንተዘይሃሊዩኩምን እዩ። ስለዝኾነ ድማ መምርሒታት ምኽታልን ምሉእ ናይ ምውሻብ ግዜ ምትግባርን ኣዝዩ ኣድላዩ ይኸውን።

ተመርሚርኩም ኮቪድ-19 እንተደኣ ተረጊቡኩም፣ ቀልጢፍኩም ን10 መዓልታት ክትውሽቡ ይግባእ፣ ምኽንያቱ እዚ እቲ ቫይረስ ናብ ካልኣ ሰብ ከመሓላልፈሉ ዝኸእል ግዜ እዩ (ናይ ምብካል ግዜ)።

ኮቪድ-19 ምስ ዘለዎ ሰብ ትንብሩ ወይ ትራኽቡ እንተደኣ ኮይንኩም፣ ተወሽቡ

ኣብዞም ዝስዕቡ ኩነታት ብቐጥታ ተወሽቡ፡

- ተመርሚሩ ኮቪድ-19 ከም ዘለዎ ምስ ዝተፈለጠ ወይ ናይ ሕማም ምልክት ሃሊዎ ተመርሚሩ ናይ ምርመራ ውጽኢት ምስ ዝጽበ [ሰብ ትንብሩ](#) እንተደኣኹምን - ናይ ምውሻብ ግዜኹም ነቲ ኣብ ዝኹም ዝነበር ሰብ መጀመርያ ናይ ሕማም ምልክት ዝተራእዮሉ መዓልቲኹን (ወይ ድማ ናይ ሕማም ምልክት እንተዘኔሩዎ ምርመራ ዝተገብረሉ መዓልቲ) ነቶም ብድሕሪኡ ዘለዉ 10 መዓልታትን የጠቓልል።
- ኣባል ስድራቤትኩም ዘይኮነን ኮቪድ-19 ምስ ዘለዎ ሰብ [ርክብ](#) እንተለዩኩም - እቲ እትውሽቡሉ ግዜ ነቲ ዝተራኽቡኩምሉ መዓልቲን ንኹሎም ኣቶም 10 መዓልታትን የጠቓልል።

[ምውሻብ](#) ማለት ብዘይካ ንፍሉይ ኩነታት፣ ኣብነት ሕክምና ንምድላይ፣ ኣብ ዝኾነ ግዜ ኣብ ዝ ከትህልዉን ኣለኩምን፣ ክትወጹ የብሉኩምን ማለት እዩ። ናብ ዝኹምን ናብ ጀርዲንኩምን ኣጋይሽ ኣይትዓድሙ።

ነቶም ኣብ ምውሻብ ዝርከቡ ሰባት ዝኸውን [ናይ ዘሎ መምርሒታት ምውሻብን ክርክብ ዝኸእል ደገፍን](#) ተወሳኺ ሓበሬታ ህሉ።

ስለምንታይ እዩ እቲ ቫይረስ ምስ ዘለዎ ሰብ ትንብሩ እንተደኣ ኮይንኩም ወይ ድማ ናይ ቀረባ ርክብ እንተለዩኩም ክትውሽቡ ኣገዳሲ ዝኸውን

ምስ ሰብ ርክብ እንተለዩኩም (ኣብ ቀረባ እዋን ተመርሚሩ ኮቪድ-19 ከም ዘለዎ ዝተፈለጠ ወይ ምልክታት ሕማም ዘለዎ ሰብ ናይ ቀረባ ርክብ እንተኔሩኩም)፣ ብድሕርቲ ርክብ ን10 መዓልታት ክትውሽቡ ይግባእ።

ን 10 መዓልታት ክትውሽቡ ይግባእ፣ ምኽንያቱ እዚ ግዜ እዚ እቲ ምስ ተቓላዕኩም ንክትከልከፉ ዝወስዶ ግዜ እዩ (ናይ ምንቕሕ ግዜ)።

ንክትውሽቡ መምርሒ እንተደኣተሞሂኩም፣ ኮቪድ-19 ክትሓሙን ንካልኣት ሰባት ከተመሓላልፉን ዘሎ ሓደጋ ዓቢ ስለ ዝኾነ እዩ፣ እዚ ድማ ዋላ ደሓን እንተለኹምን ምልክታት እንተዘይብልኩምን ይኸውን። ስለዝኾነ ድማ መምርሒታት ምኽታልን ምሉእ ናይ ምውሻብ ግዜ ምትግባርን ኣዝዩ ኣድላዩ ይኸውን።

ክታብት

ኣብዚ እዋን እዚ ኤን ኤች ኤስ ነቶም ናይ ኮቪድ-19 ሕማም ሓደጋ ብዝለዓለ ከጋጥሞም ዝኸለሉ ሰባት ናይ [ኮቪድ-19 ክታብት](#) ከቕርብ ይርከብ።

ክታብት ተኸእሎ ናይ ከቢድ ሕማም ከምዝቐንሉ ተራእዩ ኣሎ፣ ዝርገሐ ናይ ኮቪድ-19 ጠጠው ከም ዘብሉ ግን ገና ኣይንፈልጥን ኢና።

ዋላ ክታብት ወሲድኩም እንተኾንኩም፣ ኮቪድ-19 ንካልኣት ከተመሓላልፉ ትኸእሉ ኢኹም።

ኣዕሩኽኩምን ስድራቤትኩምን ማሕበረሰብን ንምሕላው፣ ዋላ ክታብት ወሲድኩም እንተኾንኩም ኩሎም ኣብ ላዕሊ ዘለዉ መምርሒታት ከትከተሉ ይግባእ።

Withdrawn 19 July 2021